

**35.0221 הפקעת משכורת, גביית קנסות, פיצויים וחובות**הגדרות

1. בפקודה זו -
  - א. בי"ד צבאי - לרבות ביד"צ לתעבורה שכונן עפ"י חש"צ תשט"ו1955 - (להלן חש"צ).
  - ב. תובע צבאי - חייל שנתמנה לתובע צבאי, לפי סעיף 181 לחש"צ.
  - ג. שכר - כל תשלום המשולם לנידון ע"י הצבא, עקב שירותו או עבודתו בצבא.
  - ד. קנס - קנס שהוטל בדין משמעתי או ע"י בי"ד צבאי, לרבות פיצויים, אלא אם כן נאמר אחרת.
  - ה. חוב - כל יתרת חוב שהחייל שהשתחרר או עובד שגמר את עיסוקו חייב לצה"ל, עפ"י חשבון סופי, שנערך ע"י מת"ש.
2. כל חובה המוטלת, עפ"י פקודה זו, על קבי"ד, הרי לגבי גזר דין של בי"ד ימי או בי"ד שדה, תחול על קצינים שיתמנו לצורך זה, מידי פעם, ע"י מי שהוסמך לפי חש"צ להרכיב בתי דין אלה.
  3. בפקודה זו מפורשים כל המונחים עפ"י חש"צ, אלא אם כן נקבע במפורש אחרת.
- קנס שהוטל ע"י בי"ד צבאי
4. אושר ע"י הרשות המאשרת גזר דין הכולל קנס, בהתאם להוראות סעיף 441 לחש"צ, ישלח הקבי"ד למת"ש צו ביצוע על נספחיו, בהתאם לכללים לקביעת סדרי מינהל בבתי-הדין הצבאיים, תשל"ו1976 -
  5. הורה בי"ד צבאי, בתוקף סמכותו לפי סעיף 489 לחש"צ, כי גביית הקנס אותו גזר על הנידון תבוצע מייד עם קריאתו של גזר הדין או במועד כלשהו לפני שניתנה החלטת הרשות המאשרת, ייגבה הקנס ע"י ביה"ד. לא נגבה הקנס ע"י ביה"ד, מכל סיבה שהיא, יעביר הקבי"ד למת"ש, מייד לאחר קריאת גזר הדין, את צו הביצוע כאמור לעיל.
  6. הורה ביד"צ בסעיף 403 לחש"צ, כי ביצוע גזר הדין יעוכב, יעביר הקבי"ד את צו הביצוע למת"ש, במועד שנקבע לביצוע גזר הדין.
  7. מת"ש יגבה את הקנס עפ"י הכללים המפורטים להלן:
    - א. קבע ביה"ד, כי הקנס ישולם לשיעורין, ינהג מת"ש בהתאם לקביעת ביה"ד.
    - ב. לא הורה ביה"ד, כי הקנס ייגבה לשיעורין, יגבה מת"ש את הקנס בשיעור, שלא יעלה על 50 אחוז משכרו של הנידון ולא יפחת מ100 - אחוז משכרו; אם הקנס כולו אינו מגיע לשיעור של 10 אחוז - ייגבה כולו בבת אחת.
    - ג. נוכח מת"ש לדעת, לאור תאריך סיום שירותו או עבודתו של הנידון, כי אם ינוכו 50 אחוז בלבד מן השכר, לא יהיה בידו לנכות את כל הקנס, רשאי ראש מת"ש להורות, כי ינוכה חלק מן המשכורות העולה על 50 אחוז.
    - ד. על אף האמור בסעיף 7 סעיפי משנה ב' ו-ג' לעיל, לא ינוכו מן השכר של עובד צה"ל סכומים, העולים על שיעור הניכוי המותר עפ"י הוראות חוק הגנת השכר, תשי"ח1958 -.
    - ה. ניכוי הקנס מסכומים אחרים העומדים לרשותו של הנידון במת"ש, פרט לשכר, אינו מוגבל ל50 - אחוז מן הסכום.
  8. בכל מקרה יעביר מת"ש לנידון הודעה בדבר גביית הקנס משכרו או מכל סכום אחר העומד לזכותו במת"ש, וכן את מועדי הגבייה ותנאיה. לגבי חייל, המקבל תלוש משכורת, ישמש התלוש כהודעה על גבייה.
  9. גביית הקנס מחייל בשירות חובה (למעט חייל בשל"ת) תבוצע כלהלן:
    - א. נוסף לצו הביצוע המועבר למת"ש, יעביר הקבי"ד העתק מהצו גם ליחידת החייל.

- ב. ניכוי הקנס ייעשה מידי חודש בחודשו, בשיעור של 50 אחוז משכרו של החייל, עד לכיסוי כל סכום החיוב, אלא אם כן הורה ביה"ד, שגזר את הקנס, על שיעור גבייה אחר.
- ג. הגבלת הניכויים לשיעור של 50 אחוז משכרו החודשי של החייל לא תחול על חייל, המשתחרר משירות חובה או מפוטר משירות ביטחון; כל יתרת הסכום שחייל כזה חייב תנוכה מן התשלומים העומדים לזכותו, לאחר עריכת החשבון הסופי.
10. מחייל הנמצא בשירות חובה בשל"ת ייגבה הקנס במועד שובו לשירות סדיר או בעת שחרורו משירות חובה.
11. פעל מת"ש עפ"י האמור בסעיפים 7 עד 9 לעיל, והסתבר לאחר ביצוע החשבון הסופי, כי נותרה לחייל יתרת חוב, יפעל מת"ש לגביית החוב עפ"י פקודת המיסים (גבייה).
12. תשלום של קנס שהוטל בבית-דין צבאי, במזומנים, יכול להיעשות רק לחשבון הבנק של ביה"ד הצבאי, וזאת כאשר בית-הדין הצבאי הורה על ביצוע מידי או ע"י מת"ש.

מאסר עקב אי תשלום קנס

13. בפרק זה "קנס", למעט פיצויים.
14. הורה ביה"ד צבאי שהנידון, חייל בשירות סדיר או עובד צה"ל, ייאסר במקרה של אי תשלום קנס ולא הורה על ביצוע מידי של גזר הדין, יועבר צו הביצוע לגבייה במת"ש.
15. הועבר צו הביצוע למת"ש, כאמור, והקנס לא נגבה כולו או חלקו בשל שחרורו של הנידון או הפסקת עבודתו, יודיע מת"ש לנידון, כי עליו לשלם את הקנס, כולו או מקצתו, תוך 15 יום מיום קבלת ההחעה ולא - יוחזר צו הביצוע לביה"ד להוצאת פקודת מאסר נגדו.
16. הודיע מת"ש לנידון, כאמור, והנידון לא שילם את הקנס בתקופה הנקובה, יחזיר לביה"ד את צו הביצוע, לרבות העתק מהודעתו לנידון, כדי יוציא פקודת מאסר נגדו.
17. הורה ביה"ד צבאי, שהנידון ייאסר במקרה של אי תשלום קנס, והנידון אינו חייל בשירות סדיר או עובד צה"ל, יוציא נשיא ביה"ד פקודת מאסר נגד הנידון, אם הוא לא שילם את הקנס עד למועד שקבע ביה"ד, ואם לא נקבע מועד - תוך 15 יום מיום מתן גזר הדין.
18. נידון, שנאסר עקב אי תשלום קנס, ישוחרר ממאסרו אם שילם אותו חלק מהקנס הבא במקום תקופת המאסר, שעוד נותרה לריצוי.

קנס שהוטל על שבוי אויב ע"י ביה"ד צבאי

19. קנס או הפקעת משכורת, שהוטלו על שבוי, ינוכו ע"י מת"ש מן הכספים המגיעים לשבוי, כמפרעת שכר או כשכר עבודה, אך זאת בכפיפות להוראותיהן של תקנות השיפוט הצבאי (התאמת החוק עם האמנה בדבר הטיפול בשבויי מלחמה), תשט"ו 1956- (הפ"ע 5.0406).
20. לא הגיעו לשבוי תשלומי שכר, כאמור, ינוכה הקנס ע"י מת"ש מכל סכום, העומד לזכותו של השבוי בחשבונו האישי, בכפיפות לתקנות הנ"ל.

קנס שהוטל בדין משמעתי

21. קנס, שהוטל על חייל בשירות סדיר או על עובד צה"ל בדין משמעתי - תעביר היחידה העתק מקוים של טופס 630 (העתק, שאושר כמתאים ע"י קצין שיפוט) לקבד"מ, אשר יעבירו למת"ש לשם גבייתו, כאמור בסעיפים 4 עד 12 לעיל, בשינויים המחויבים.

קנס שהוטל בדין משמעתי על חיילי מילואים

תוקף טעיפים 22 עד 50 מה-15 אוק' 86

22. האחריות לגביית קנסות ופיצויים, שהוטלו על חיילי מילואים בדמ"ש, מוטלת על קצין השלישות או על קצין הקישור או על קצין אחר, שהתמנו לכך ע"י מפקד היחידה (להלן - הגורם האחראי), ודבר מינוים פורסם בפקודות הקבע או בפקודות השגרה של היחידה.
23. קנס או פיצויים, שהוטלו בדמ"ש על חייל בשירות מילואים - חובה לגבותם מייד בתום הדין המשמעתי.

## בלמ"ס

35.0221  
פקודות מטכ"ל, 20 יולי 82

24. קצין שיפוט, שהטיל קנס על חייל, רשאי להטיל עליו מחבוש, למקרה שהקנס לא ישולם במועדו, ובלבד שכל תקופת המחבוש לא תעלה על תקופת המחבוש, שיכול אותו קצין שיפוט להטיל על חייל.
25. התשלום ייגבה במזומן או ע"י המחאה אישית לפקודת היחת"ש של היחידה. ע"ג ההמחאה יצוינו פרטים אישיים מלאים, כולל כתובת ומס' טלפון. מקבל ההמחאה יבדוק את תקינותה (תאריך, המוטב, התאמת הסכום למלל, חתימה וכד').
26. עם קבלת התשלום מן החייל, תימסר לו קבלה ע"ג טופס 3043. עובדת גביית הקנס ומספר הקבלה יצוינו ע"ג טופס התלונה (טופס 630) בסעיף 13.
27. לא שילם החייל את הקנס, ינוכה הקנס במלואו מכל תשלום שהחייל זכאי לו, כולל: דמי כלכלה והוצאות אישיות. אם גובה הקנס עולה על התשלום המגיע לחייל, לא יזוכה בכל תשלום, והוא יידרש לשלם את יתרת הקנס.
28. לא שילם החייל את הקנס או הפיצויים שהוטלו עליו בדמ"ש, ייקרא החייל לבירור אישי בפני הגורם האחראי וייקבע, בתיאום עימו, כיצד ישלם את הקנס. הגורם האחראי יודא, כי התשלום ייגבה מן החייל לפני תום שירות המילואים.
29. אם לא נגבו הקנס או הפיצויים עד תום תקופת שירות המילואים, יינקטו הפעולות הר"מ:-
- א. החייל לא ישוחרר עם יתר החיילים, אלא יזומן לבירור בפני הגורם האחראי, לאחר סיום שעות הפעילות, אך יש להקפיד על כך, שהחייל יוכל להגיע לביתו בתחבורה ציבורית עד השעה 24:00 של היום האחרון לשירות המילואים.
- ב. הגורם האחראי יברר את הסיבה לאי תשלום הקנס או הפיצויים ויקבע, בתיאום עם החייל, מועד אחרון להעברת סכום הקנס או הפיצויים ליחידה ולא יאוחר מתום 14 יום, מיום השחרור משירות המילואים.
- ג. באותו מעמד ימולא ביחידה טופס 631 "דיווח על אי גביית קנס מחייל מילואים", ב-2 העתקים.
- ד. ע"ג הטופס יצוינו, בין השאר, הפרטים הר"מ:-
- 1) הסיבה לאי גביית הקנס או הפיצויים.
  - 2) הפעולות שננקטו עד כה לגביית הקנס או הפיצויים.
  - 3) אופן העברת הקנס או הפיצויים ליחידה והמועד האחרון להעברתם.
- ה. העתק מהטופס יתויק במעטפת מסמכים אישיים של החייל, והמקור יישמר במעקב עד תום המועד, שנקבע לתשלום הקנס.
- ו. חייל המילואים יחתום ע"ג הטופס ויאשר את נכונות הפרטים.
- ז. הגורם האחראי יחתום ע"ג הטופס ויאשר, כי החייל חתם בפניו על הטופס הנ"ל, לאחר שווידא, כי כל הפרטים בטופס נרשמו כהלכה.
- ח. יצוין, כי במקרה שחייל מילואים יסרב לחתום על הטופס הנ"ל, ניתן לראות זאת כעבירה, על כל המשתמע מכך.
- ט. ביחידות תנוהל מחברת מעקב אחר חיילים, שלא שילמו קנסות ופיצויים. דוגמת המחברת ניתנת בנספח א' לפקודה.
- י. שילם החייל את הקנס כנדרש, תירשם עובדה זו במחברת המעקב, 21- העתקי הטופס על אי גביית הקנס יושמדו.
- יא. לא שילם החייל את הקנס או הפיצויים עד היום 14- שלאחר תום שירות המילואים, יועבר טופס 631 למת"ש - מדור גביית חובות.
- יב. טופס 630 יועבר למקשל"ר - קבד"מ. קבד"מ לא יעביר את הטפסים למת"ש.
- יג. עובדת העברת הטפסים למקשל"ר ולמת"ש תירשם במחברת המעקב.
- יד. מת"ש יפעל לגביית הכספים במסגרת פקודת המיסים (גבייה), בהתאם לטופס 631.

## בלמ"ס

- טו. לאחר גביית הכספים ידווח מדור גביית חובות ליחידת החייל על גביית החוב. עובדה זו תצוין במחברת המעקב. העתק מטופס 631 שבמעטפת המסמכים האישיים יושמד.
30. לא עלה בידי מת"ש לגבות את הקנס, יוחזר טופס 631 ליחידה, לשם גביית הקנס מחייל המילואים. מת"ש יודיע ליחידה מה גובה הקנס, שיש לגבות מן החייל, הכולל ריבית פיגורים.
31. בעת שירות המילואים הקרוב, שאליו ייקרא החייל, יורה הגורם האחראי לחייל, לשלם את הקנס. לא שילם החייל את הקנס למרות ההוראה, יועמד לדמ"ש על אי קיום הוראות.
32. חייל מילואים, שנידון לקנס או לפיצויים לא ביחידתו, אלא ביחידה שבה ביצע את שירות המילואים, ולא שילם את הקנס עד מועד שחרורו - יועבר המשך הטיפול בו לאחריות היחידה שבה הוא מוצב. היחידה שבה שירת החייל תעביר ליחידת החייל את העתקי טופס 630 וטופס 631, חתומים כהלכה.

פיקוח ומעקב

33. אחת ל-3 חודשים יפיץ מת"ש למפקדות ממונות דוח לגבי חיילים, שנידונו לקנסות ולפיצויים ולא שילמו את חובם.
34. קצין השלישות במפקדה הממונה, שדרגתו לפי תקן סא"ל ומעלה, ידווח לראש מת"ש על הפעולות שנעשו ביחידות המופיעות בדוח, לגביית הקנסות או הפיצויים, ועל הסיבות לאי התשלום.
35. הוטל בדין משמעתי קנס על שבוי אויב, יודיע מפקד מחנה השבויים על הקנס למת"ש ויצרף להודעתו העתק מקוים של טופס 630. מת"ש יבצע את ניכוי הקנס בהתאם לנוהל הקיים לגבי גביית קנס משבוי שהוטל ע"י ביד"צ, כמפורט בסעיף 19 לעיל.
36. הוטל בדין משמעתי קנס על שוטר, במהלך שירותו הצבאי (כולל רב"ש או איש משמר הגבול בקורס צבאי), יעביר מפקד היחידה, לאחר תום הדיון, הודעה למת"ש על הקנס שהוטל ויצרף להודעתו העתק מקוים של טופס 630. מת"ש יפנה לשם גביית הקנס למשטרת ישראל - מטא"ר-אגא"ר. חדל הנידון לשרת כשוטר - יפעל מת"ש עפ"י פקודת המיסים (גבייה).
37. לגבי כל שאר הכפופים לשיפוט צבאי, שלא פורטו לעיל, שהוטל עליהם קנס בדין משמעתי, יפעל מת"ש עפ"י פקודת המיסים (גבייה).

דין משמעתי - מחבוש במקום קנס

38. הטיל קצין שיפוט קנס על נידון בשירות סדיר או עובד צה"ל, וכן הטיל מחבוש למקרה שהקנס לא ישולם, הרי אם לא קבע מועד לתשלום הקנס, והקנס לא שולם ע"י הנידון ביחידתו, יועבר העתק מקוים מטופס 630 לגבייה במת"ש, ועל סדרי הגבייה יחולו השינויים המחויבים מהוראות סעיפים 7 עד 11 לעיל.
39. הטיל קצין שיפוט קנס על נידון, שהוא בשירות מילואים, וכן מחבוש למקרה שהקנס לא ישולם, הרי אם נקבע מועד לתשלום הקנס והקנס לא שולם, או אם לא נקבע מועד לתשלום הקנס, והקנס לא שולם עד ליום שחרורו של הנידון משירות מילואים אליו נקרא, יורה מפקד היחידה על חבישת החייל בהתאם לפסק.
40. שילם החייל את הקנס, לאחר שהחל כבר בריצוי המחבוש, ישוחרר מהמחבוש עם תום ריצוי אותו חלק מהמחבוש, שעבורו לא שילם את הקנס.

גביית תשלום עבור חוסר בציד

41. ביקש חייל בשירות סדיר או עובד צה"ל לשלם את ערך האפסנייה החסרה, שהוא היה אחראי לה, ובקשתו אושרה כאמור בפ"מ [52.0301](#), תועבר הבקשה על טופס 3042 למת"ש. ערך החסר ינוכה מן השכר המגיע לחייל או לעובד.
42. אפשרות התשלום עבור חוסר תעמוד אף לחייל בשירות מילואים, ואולם מפקד יחידת תחזוקה לא יאשר בקשה לתשלום כאמור, אלא אם כן יתחייב החייל לשלם את ערך החוסר כולו, מייד לאחר הגשת הבקשה ולפני שחרורו מן השירות אליו נקרא.

גביית חובות מחייבים עפ"י חשבון שנערך ע"י מת"ש

## בלמ"ס

35.0221  
פקודות מטכ"ל, 20 יולי 82

43. חייל, שהשתחרר מצה"ל, או עובד צה"ל, שגמר את עיסוקו בצה"ל ונתגלה אצלו חוב עפ"י חשבון, שנערך ע"י מת"ש - יפעל מת"ש לגביית החוב בהתאם לפקודת המיסים (גבייה).

### תשלום וקבלות על תשלום

תוקף סעיפים 44 עד 51 מה-25 מאי 88

44. תשלום עפ"י פקודה זו יבוצע במזומנים, אולם מקבל התשלום שהוא קצין משלם, אשר מונה ע"י מפקד היחת"ש, רשאי להתיר תשלום בהמחאה.

45. כל תשלום ביחידה יבוצע תמורת קבלה על טופס 3043. ניתנה קבלה תמורת ההמחאה, יירשמו בקבלה פרטי ההמחאה (מספר ההמחאה, שם סניף הבנק).

46. המספר הסודר של טופס 3043 יצוין בטופס 630, בחלק "אישור גביית חוב", ובטופס 3042 - בחלק א', לאחר המילים "שולם במזומן - קבלה מס'...". אם נעשה התשלום בהמחאה, יצוין "שולם בהמחאה קבלה מס'...".

47. כספים, שנגבו עפ"י טופס 3043, יירשמו כהכנסה בקופה כללית. על הכנסות אלה תדווח היחידה למת"ש - מדור יחת"שים ע"ג טופס 3219 "הפקדת כספים בקופה כללית".

48. המקור של טופס 3043 יימסר לחייל וישמש אישור על תשלום החוב; ההענקים השני והשלישי יישארו בפנקס ויועברו למת"ש - מדור יחת"שים, ואליהם יצורפו טופסי 630 או טופסי 3042, לפי הצורך.

49. מת"ש יטול את ההעתק השני ואת המסמכים הנלווים ויאשרם ליחידה על ההעתק השלישי, שיישאר צמוד לפנקס.

50. לפחות אחת לחודש תגיש היחידה למת"ש - מדור יחת"שים לבדיקה את כל פנקסי הקבלות בצירוף טופסי 630 או 3042 ובצירוף טופסי 3219, גם אם לא בוצעה גבייה כלשהי.

תוקף סעיף 51 מה-5 יוני 89

51. במקרה של אובדן טופסי 3043, יחולו הוראות פ"מ [35.0111](#). אובדן לצורך פקודה זו - חוסר של אחד או יותר משלושת ההענקים של טופס 3043; רמות הטיפול באובדן טופס 3043:

רמה א' - תלוש אחד עד 5 תלושים (עד דף אחד).

רמה ב' - 6 תלושים עד 49 תלושים.

רמה ג' - 50 תלושים עד 99 תלושים.

רמה ד' - פנקס או יותר (100 תלושים או יותר).

תוקף נספח א' מה- 15 אוג' 86

**נספח א' לפקודה 35.0221**

מעקב אחר אי גביית קנס מחייל מילואים

מספר סודר	פרטים אישיים				תאריך שיפוט	טכום הקנס או הפיצויים שהוטלו בדמ"ש	החייל נקרא לבירור בתום	החייל שילם את הקנס ביום	החייל לא שילם את הקנס עד תום שירות המילואים, נקרא לבירור ביום השחרור, וטוכם עימו:-	החייל שילם את הקנס ביום	תאריך קבלת אישור ממת"ש על גביית הקנס	
	מס' אישי	דרגה	שם פרטי	שם משפחה								
	א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	י	יא	יב